

vol. 13

1/2024

30,00 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 2300-1410

FIZYK INŻYNIER MEDYCZNY

inżynieria | fizyka medyczna | technika | elektroradiologia | radiologia

SGRT COMMUNITY

III Konferencja SGRT w Polsce

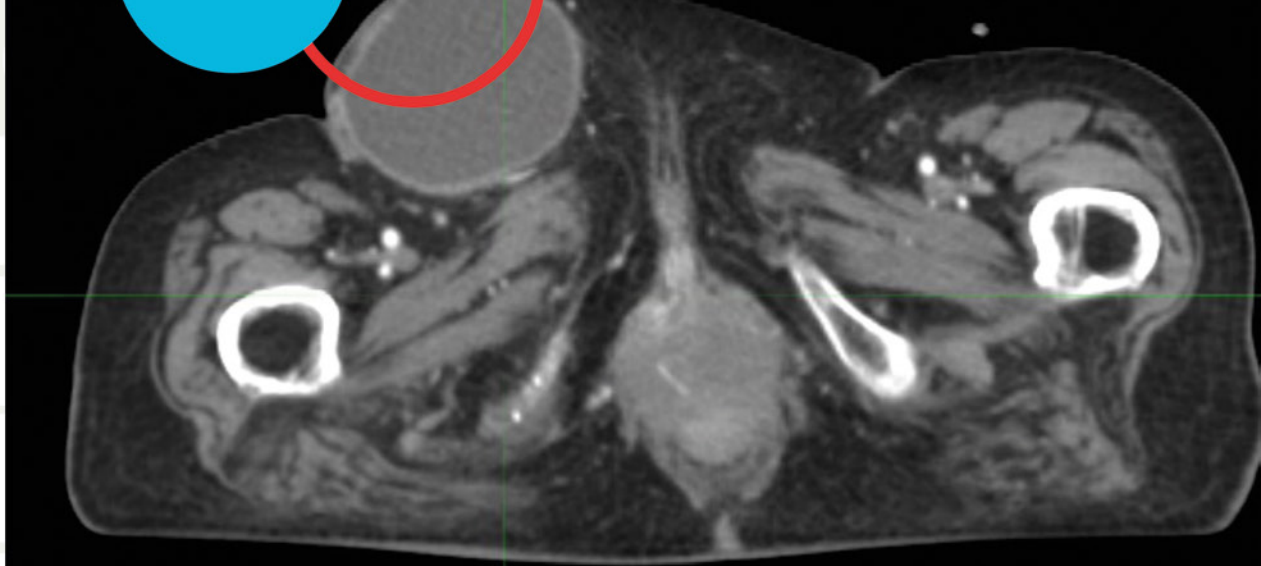
15.03.2024, GODZ. 9:00

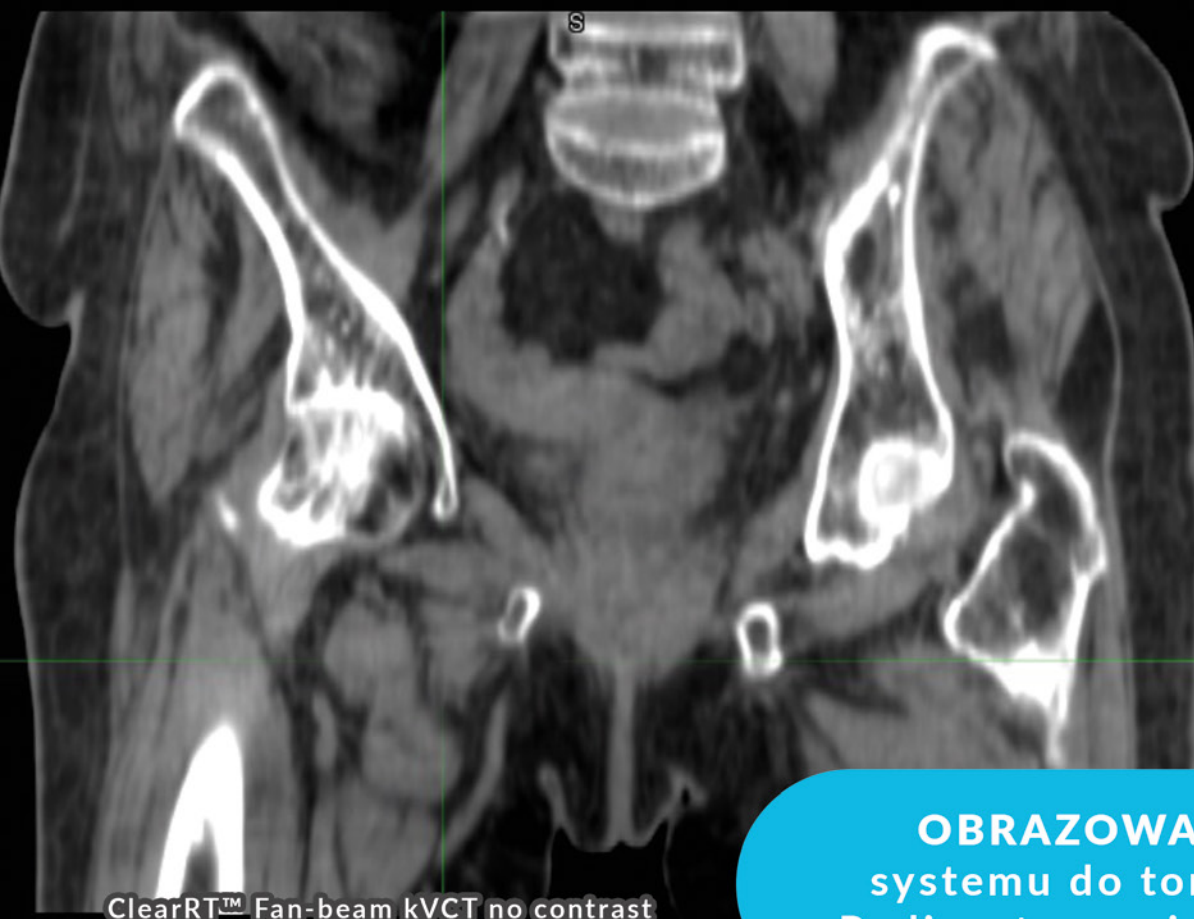
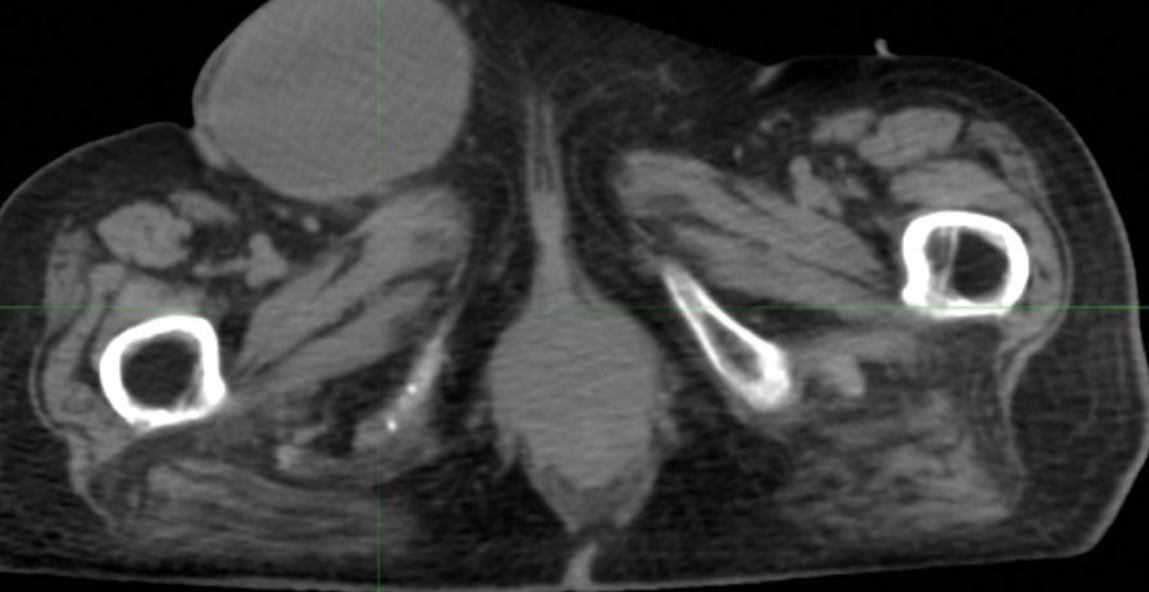

**Hotel Regent Warsaw,
Belwederska 23, 00-761**

Zarejestruj się
już dziś!
www.sgrrt.org

ClearRT™ Fan-beam kVCT no contrast

SEE
MORE

KNOW
MORE

DO
MORE

OBRAZOWANIE kV
systemu do tomoterapii
Radixact z opcją ClearRT™

Radixact®
ACCURAY

Szanowni Państwo, Koleżanki i Koledzy!

Urszula Zaleska-Dorobisz
Prof. dr hab. n. med.

W imieniu własnym, Komitetu Naukowego oraz organizatora logistycznego Grupy Medica serdecznie zapraszam do udziału w VII Sympozjum Radiologii Pediatrii, które odbędzie się w terminie 19-20.04.2024 r. w Hotelu Mercure Wrocław Centrum.

Po dwuletniej przerwie w spotkaniach wracamy do realizacji wydarzenia w formule stacjonarnej w magicznym miejscu, jakim bez wątpienia jest Wrocław.

Sympozjum skierowane jest przede wszystkim do lekarzy radiologów, pediatrów, rezydentów, studentów kierunków medycznych oraz do wszystkich osób zainteresowanych diagnostyką obrazową dzieci i młodzieży. Spotkanie będzie doskonałą okazją do wymiany doświadczeń i spostrzeżeń dotyczących zarówno podstawowych, jak i zaawansowanych zagadnień z zakresu diagnostyki wieku dziecięcego.

Wiodącymi tematami Sympozjum będą m.in.: neuroradiologia dziecięca, diagnostyka stanów nagłych w radiologii pediatrii, diagnostyka przewodu pokarmowego i układu moczowo-płciowego oraz w neonatologii. Kolejnymi, nie mniej ważnymi, tematami, które zostaną zaprezentowane i omówione podczas

Sympozjum, są zagadnienia związane z nowymi algorytmami diagnostycznymi w onkologii dziecięcej, diagnostyką w reumatologii dziecięcej, a także błędami w radiologii pediatrii. Nie zabraknie również kwestii dotyczących prawa i stosowania procedur medycznych.

Umiejętność wykorzystania zaawansowanych technologii obrazowania do uzyskiwania informacji diagnostycznych jest kluczowa w procesie leczenia i skuteczności terapii u najmłodszych pacjentów. Jestem przekonana, że zaproponowana tematyka Sympozjum oraz udział wybitnych ekspertów okażą się dla Państwa kluczowe na polu poszerzania wiedzy niezbędnej w codziennej praktyce lekarskiej.

Sympozjum zostało objęte Honorowym Patronatem Polskiego Lekarskiego Towarzystwa Radiologicznego oraz Jego Magnificencji Rektora Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

Raz jeszcze zapraszam Państwa do udziału.

Program oraz formularz rejestracyjny dostępne są na stronie www.grupamedica.pl.

Łączę wyrazy szacunku,

Przewodnicząca Komitetu Naukowego Sympozjum
Prof. dr hab. n. med. Urszula Zaleska-Dorobisz
Kierownik Zakładu Radiologii Ogólnej i Pediatrii
Katedry Radiologii UM we Wrocławiu

stopka redakcyjna

KOMITET NAUKOWY / SCIENTIFIC COMMITTEE

prof. dr hab. inż. Ewa Zalewska
prof. dr hab. inż. Tadeusz Pałko
prof. dr hab. inż. lek. med. Grzegorz Pawlicki
prof. dr hab. n. med. Paweł Kukołowicz
dr inż. Dominika Oborska-Kumasyńska

RADA NAUKOWA / SCIENTIFIC COUNCIL

mgr inż. Mateusz Badał, PSTE, ICZMP Łódź
mgr Bartosz Bąk, PTE, WCO, Poznań
prof. dr hab. inż. Maciej Budzanowski, IFJ PAN, Kraków
dr hab. Wojciech Bulski, Centrum Onkologii, Warszawa
dr n. med. Dawid Bodusz, NIO-PIB, Gliwice
prof. dr hab. Andrzej Cieszanowski, COI Warszawa
dr n. fi z. hab. n. med. Armand Cholewka, Uniwersytet Śląski, Chorzów
prof. dr hab. n. med. Maciej Dobrzyński, UM Wrocław
dr n. med. Marzena Janiszewska, Dolnośląskie Centrum Onkologii we Wrocławiu
mgr Monika Jędrzejewska, ATS, Kępno
mgr Aleksandra Kaczmarek, PTE, WCO, Poznań
dr hab. inż. Jolanta Karpowicz, CIOP-PIB, Warszawa
dr n. med. Joanna Kidoń, SUM, Katowice
mgr Aleksandra Klimas, ZCO, Dąbrowa Górnicza
dr hab. inż. Renata Kopec, IFJ PAN, Kraków

prof. Danuta Koradecka, CIOP-PIB, Warszawa
mgr inż. Ryszard Kowski, PTIK, Łódź
prof. dr hab. n. med. Leszek Królicki, UM, Warszawa
prof. dr hab. n. med. Paweł Kukołowicz, PTFM, Warszawa
dr n. fiz. Łukasz Matulewicz, Katowice
dr hab. n. med. Robert Krzysztof Mlosek, WUM w Warszawie
prof. dr hab. Andrzej Nowicki, IPPT, PAN
prof. Grzegorz Pawlicki, PW, Warszawa
mgr Elżbieta Pater, Wrocław
prof. dr hab. Tomasz Piotrowski, WCO, Poznań
Czesław Pływacz, PSTE, Piekary Śląskie
prof. Marek Szaśniadek, UM, Wrocław
mgr Grzegorz Sieradzki – TMS Polska
mgr inż. Jan Siwek – PTIK, Warszawa
dr inż. Jakub Stowiński – Politechnika Wrocławska
prof. dr hab. n. fi z. Krzysztof Ślosarek, Centrum Onkologii, Gliwice
dr n. med. i n. o zdr. inż. Adrian Truszkiewicz, URZ, Rzeszów
prof. Andrzej Urbanik, CM UJ, Kraków
prof. dr hab. med. Jerzy Walecki, CMKP, Warszawa
mgr inż. Bartosz Węcowski – ATS Kępno

REDAKCJA / EDITORIAL BOARD

Redaktor Naczelny / Editor-in-Chief
prof. dr hab. inż. Ewa Zalewska
e.zalewska@inzynier-medyczny.pl
Honorowy Redaktor Naczelny /
Honorary Editor-in-Chief
prof. dr hab. inż. lek. med. Grzegorz Pawlicki
prof. dr hab. inż. Tadeusz Pałko
Z-ca Redaktora Naczelnego / Editor
mgr inż. Jacek Lewandowski
j.lewandowski@inzynier-medyczny.pl
Redaktor techniczny / Technical Editor
mgr Agnieszka Smolarek-Lewandowska
a.lewandowska@inzynier-medyczny.pl
ADRES REDAKCJI INDYGO Media
ul. Mariana Haisiga 2/2, 54-705 Wrocław
tel. + 48 604 586 979
e-mail: j.lewandowski@inzynier-medyczny.pl

PRENUMERATA / SUBSCRIPTION

Cena egzemplarza – 30,00 zł
Prenumerata roczna – 180 zł
www.inzynier-medyczny.pl
j.lewandowski@inzynier-medyczny.pl

WYDAWNICTWO / PUBLISHING HOUSE INDYGO Media

Dyrektor Wydawnictwa
Jacek Lewandowski
DTP
Tomasz Brończyk

VII SYMPOZJUM RADIOLOGII PEDIATRYCZNEJ

19-20.04.2024

MERCURE WROCLAW CENTRUM

WIODĄCE TEMATY SYMPOZJUM

- neuroradiologia dziecięca
- diagnostyka stanów nagłych w radiologii pediatricznej
- diagnostyka przewodu pokarmowego
- diagnostyka układu moczowo-płciowego
- diagnostyka w neonatologii
- nowe algorytmy diagnostyczne w onkologii dziecięcej
- diagnostyka w reumatologii dziecięcej
- błędy w radiologii pediatricznej
- zagadnienia prawne i procedury

**ZAREJESTRUJ SIĘ
JUŻ DZIŚ!**

DO UDZIAŁU ZAPRASZA

prof. dr. hab. n. med. Urszula Zaleska-Dorobisz

SZCZEGÓLNE INFORMACJE NA WWW.GRUPAMEDICA.PL

ORGANIZATOR:

PATRONAT:

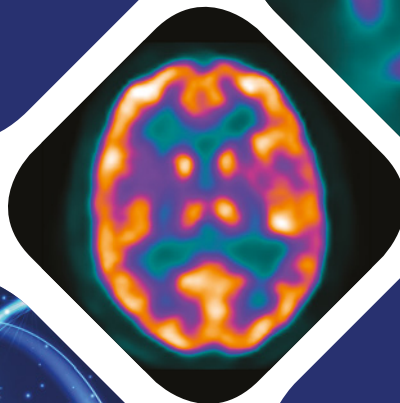
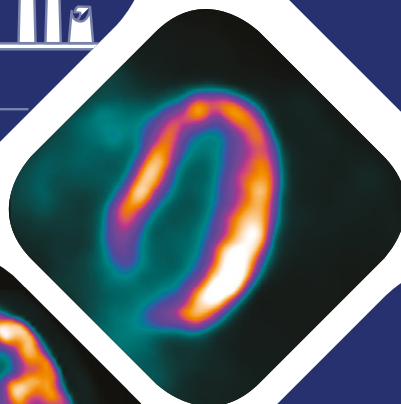
www.zjazdptmn2024.pl

XVIII ZJAZD NAUKOWY

PTMN

medycyna nuklearna - impakt kliniczny

Poznań
6-8.06.2024

W numerze 1/2024

- **9** Fyzyk medyczny w Irlandii
- 15** W poszukiwaniu własnej ścieżki rozwoju zawodowego:
Rozmowy z fizykami medycznymi
- 19** Nowelizacja programu specjalizacji w dziedzinie fizyki medycznej
- **23** Kontrola jakości systemu CyberKnife. Część 6
Test End-to-End (E2E)
- **31** Sentinel 4DCT: potężny sojusznik w radioterapii
- 35** Quo vadis, radiologio?
- **39** Nowoczesny i ultraszybki cyfrowy system PET/CT uMI780
w Narodowym Instytucie Onkologii w Warszawie
- **43** Przełomowa pewność diagnostyczna w onkologii
- **45** Obrazowanie udaru niedokrwiennego mózgu metodą
jądrowego rezonansu magnetycznego
- **51** AI-Rad Companion Organs RT firmy Siemens Healthineers –
korzyści wynikające z automatycznego konturowania
wspomaganej sztuczną inteligencją
- **59** Guz Wilmsa u chłopca – opis przypadku
- **69** Rewolucja w ochronie zdrowia: sztuczna inteligencja w portfolio
tomografii komputerowej firmy Canon Medical Systems
- **75** Zastosowanie obrazowania termicznego w ocenie patofizjologii
migrenowego bólu głowy – przegląd literatury i analiza przypadku
- **81** Leczenie zróżnicowanego raka tarczycy [¹³¹I]NaI – procedura
dozymetrii przedterapeutycznej
- **87** Ocena wpływu otoczenia ogrodowo-parkowego placówek
medycznych na miejscowy krajobraz elektromagnetyczny

Znajdź nas:
Inżynier i Fyzik Medyczny
www.inzynier-medyczny.pl

 – artykuł naukowy

 – artykuł firmowy

ŁOSIOWISKO 2024

Ryszard Kowski
mgr inż.

Spotkanie będzie nietypowe, gdyż poświęcimy je w całości praktycznym aspektom wewnętrznego audytu klinicznego. Pierwszego dnia dwie godziny wykładów na temat celów i metod

Szanowni Państwo!

Z przyjemnością pragnę poinformować elektrodziagnostów, fizyków, a gdyby trafił się zainteresowany radiolog, to z radością powitamy go w naszym gronie, na dorocznym ŁOSIOWISKU, które, wzorem zeszłorocznego, odbędzie się w Ośrodku Rafał nad zalewem Jeziersko. Zapraszamy w dniach 18 (czwartek) do 20 (sobota) kwietnia. Zaczynamy o godzinie 16.30.

prowadzenia audytu klinicznego. Wykłady te będą kontynuowane przed południem w piątek. Omówimy zarówno podejście wynikające ze stosowanych w systemach zapewnienia jakości norm, doświadczenia zebrane i dokumenty stosowane w innych państwach Europy, w tym podejście ESR. Omówiona będzie szczegółowa propozycja metodyki zastosowanej w naszych zakładach i pracowniach radiologicznych.

Po południu do samodzielnego opracowywania udostępnione będą zanonimizowane materiały z wielu audytów zrealizowanych w Polsce – prosimy o wzięcie ze sobą komputerów, bo materiały (dokumenty i obrazy) będą głównie w wersji elektronicznej. Praktycznie całe popołudnie i część wieczoru to będą warsztaty, których efekty omawiać będziemy w sobotę przed południem, kiedy to będzie czas na podzielenie się również własnymi doświadczeniami.

Szczegóły można będzie wkrótce znaleźć na stronie FB U Staro-Łosia.

Szanowni Państwo!

Mateusz Badziak
mgr inż.

W ciągu dwóch intensywnych dni uczestnicy mieli okazję wysłuchać fascynujących prelekcji dotyczących pracy fizyka medycznego, metod oszacowania dawki, audytów klinicznych wewnętrznych, metodyki

Mamy przyjemność poinformować, że w dniach 8-9 grudnia 2023 roku odbyło się I Forum Fizyków Medycznych Diagnostyki Obrazowej w Pabianickim Centrum Medycznym, którego współorganizatorem było Polskie Towarzystwo Fizyki Medycznej. Ponad 100 fizyków i fizyczek z całego kraju uczestniczyło w tym wyjątkowym wydarzeniu, które stanowiło doskonałą okazję do nawiązania kontaktów i wymiany doświadczeń w obszarze diagnostyki obrazowej.

analizy badań oraz roli fizyka medycznego w rezonansie magnetycznym. Podczas wspólnego forum, które zakończyło pierwszy dzień, uczestnicy mogli wymieniać się spostrzeżeniami na temat codziennych wyzwań i problemów związanych z pracą w dziedzinie diagnostyki obrazowej.

Drugi dzień Forum poświęcony był praktycznym warsztatom, obejmującym m.in. kalibrację monitorów, audyty kliniczne wewnętrzne, testy podstawowe w rentgenodiagnostyce oraz tomografii komputerowej, a także zagadnienia związane z plikami DICOM i monitorowaniem dawki.

I Forum Diagnostyki Fizyków Medycznych Diagnostyki Obrazowej okazało się niezwykle potrzebnym wydarzeniem w środowisku fizyków medycznych. Z tej okazji pragniemy serdecznie zaprosić Państwa na II Forum Fizyków Medycznych Diagnostyki Obrazowej, które odbędzie się w dniach 17-18 maja 2024 roku w Pabianicach. Szczegółowe informacje będą dostępne wkrótce na stronie www.ffmdo.pl.

Serdecznie zapraszamy do udziału.

III Konferencja SGRT

Zapraszamy Państwa na III Konferencję SGRT w Polsce. Dołącz do wydarzenia, aby poznać najnowsze osiągnięcia i trendy w dziedzinie SGRT. Na konferencji będzie można wysłuchać wykładów wybitnych specjalistów z zakresu SGRT, a także wziąć udział w praktycznych dyskusjach.

Będzie to również doskonała okazja do nawiązania kontaktów z innymi profesjonalistami i wymiany doświadczeń.

15.03,2024, GODZ. 9:00

**Hotel Regent Warsaw,
Belwederska 23, 00-761**

Zarejestruj się już dziś!
www.sgtrt.org

Wojewódzka Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Rzeszowie

QualyMed Sp. z o.o.
Kraków

ZAPROSZENIE

WSSE w Rzeszowie oraz QualyMed Sp. z o.o. mają przyjemność zaprosić do udziału w VI Konferencji z zakresu detekcji promieniowania jonizującego oraz kontroli jakości w rentgenodiagnostyce, radioterapii i medycynie nuklearnej

organizowanej pod patronatem i przy współudziale:
Krajowego Centrum Ochrony Radiologicznej w Ochronie Zdrowia
Centralnego Laboratorium Ochrony Radiologicznej
oraz czasopisma „Inżynier i Fizyk Medyczny”.

Miejsce konferencji: Dwór Ostoia, Klimkówka k. Rymanowa
9–13 września 2024 roku

Tematyka Konferencji skierowana jest głównie do pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Laboratoriów Badawczych, Fizyków Medycznych, Inżynierów Klinicznych i Techników Elektrodiodiagnostyki oraz innych grup zawodowych zajmujących się zagadnieniami związanymi z promieniowaniem jonizującym.

W ramach Konferencji poruszone zostaną m.in. następujące zagadnienia:

- 1) Detekcja promieniowania jonizującego: walidacja, weryfikacja i oznaczanie granic w metodach spektrometrycznych (najnowsze znormalizowane metodyki pomiarów, w tym spektrometria środowiskowa),
- 2) Monitoring radiologiczny środowiska w krajach o rozwiniętej energetyce jądrowej na przykładzie Finlandii i Francji,
- 3) Raport Polskiego Konsorcjum Ochrony Radiologicznej „Ochrona radiologiczna w Polsce wobec wyzwań polskiego programu energetyki jądrowej – badania, rozwój, kadry”,
- 4) Nukleosynteza wielkiego wybuchu, czyli powstawanie pierwiastków od zarania dziejów,
- 5) Wprowadzenie w zagadnienia energetyki jądrowej opartej o syntezę deuteru i trytu,
- 6) Energetyka jądrowa w Polsce, plany i realizacja,
- 7) Realizacja audytów klinicznych w Polsce (wymagania prawne, praktyczne aspekty),
- 8) Ekspozycje niezamierzone i narażenie przypadkowe w Polsce,
- 9) Narażenie kobiet w ciąży, pilotów, stewardes oraz astronautów,
- 10) Poziomy referencyjne – wielkości fizyczne stosowane w ich ocenie (DAP, dawka wejściowa (KW), kerma w powietrzu, średnia dawka gruczołowa, CTDIw, DLP),
- 11) Prezentacja obrazów medycznych (raport AAPM TG 270 z 2019 roku),
- 12) Rola fizyka medycznego i inspektora ochrony radiologicznej w rentgenodiagnostyce i radiologii zabiegowej,
- 13) Wykorzystanie detektorów termoluminescencyjnych do optymalizacji narażenia radiologicznego w zakładach medycyny nuklearnej,

- 14) Testy eksploatacyjne – wg trzech załączników do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 grudnia 2022 r. w sprawie testów eksploatacyjnych urządzeń radiologicznych i urządzeń pomocniczych,

- 15) Agencja Dostaw Euratomu – radioizotopy medyczne w Unii Europejskiej.

Wystąpienia w trakcie VI Konferencji będą prezentowane przez uznanych specjalistów m.in. z następujących instytucji:

1. Krajowe Centrum Ochrony Radiologicznej w Ochronie Zdrowia w Łodzi
2. Centralne Laboratorium Ochrony Radiologicznej w Warszawie
3. Państwowa Agencja Atomistyki w Warszawie
4. Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie
5. Euratom Supply Agency, Luxemburg
6. Instytut Fizyki Jądrowej im. H. Niewodniczańskiego PAN w Krakowie
7. Narodowe Centrum Badań Jądrowych w Świerku
8. Narodowy Instytut Onkologii w Warszawie i Krakowie
9. Cancer Centre London
10. Państwowa Inspekcja Sanitarna
11. Polskie Towarzystwo Fizyki Medycznej
12. Polskie Towarzystwo Inżynierii Klinicznej
13. Akredytowane Laboratoria Badawcze (QualyMed, ATS).

Organizator zastrzega sobie prawo rezygnacji z organizacji Konferencji z przyczyn od niego niezależnych. Liczba miejsc jest ograniczona.

Potwierdzenia udziału dokonuje Organizator.

Wszelkie szczegółowe informacje dotyczące programu, kosztów oraz możliwości rejestracji zostaną podane wkrótce na stronie: www.qualymed.pl.

Centralne Laboratorium
Ochrony Radiologicznej

KRAJOWE CENTRUM
OCHRONY RADIOLÓGICZNEJ
W OCHRONIE ZDROWIA

Patron medialny

QualyMed

jakość która wyróżnia

QUALYMED
www.qualymed.pl

- Testy specjalistyczne wszystkich urzędzeń radiologicznych (analogowych i cyfrowych) badania akredytowane przez Polskie Centrum Akredytacji nr AB 1297.
- Szkolenia z zakresu wykonywania testów podstawowych.
- Szkolenia z zakresu „Inspektor Ochrony Radiologicznej” oraz „Ochrona Radiologiczna Pacjenta”.
- Opracowanie Projektów Osłon Stałych w Pracowniach Rentgenowskich.
- Testy akceptacyjne/odbiorcze urzędzeń radiologicznych.
- Testy kontroli jakości cyfrowych mammografów wg European Guidelines.

Laboratorium badawcze QualyMed jest jedną z najdłużej działających firm w branży kontroli jakości urzędzeń rentgenowskich w Polsce. Nasza przygoda z testami kontroli jakości rozpoczęła się w roku 2000. Firma QualyMed powstała w roku 2005 i od tego czasu ciągle się rozwija poprzez:

- zdobywanie doświadczenia: *wykonując testy dla tysięcy aparatów rentgenowskich,*
- poszerzanie wiedzy: *uczestnicząc i organizując szkolenia i konferencje,*
- zdobywanie i utrzymanie zaufania Klientów (szpitale, prywatnych jednostek, itp.),
- spełnianie oczekiwań Klienta na każdym etapie współpracy.

Monitory medyczne:

Aktualne przepisy prawa wymagają wykonywania testów specjalistyczny monitorów służących do opisu i przeglądu obrazów medycznych. Zwolnione z obowiązku testowania są jedynie obrazy otrzymane podczas badań stomatologicznych wewnątrzustnych/punktowych.

*Zagadnienia związane z monitorami do prezentacji obrazów medycznych nie są nam obce
– jeśli potrzebna jest pomoc to*

ZAPRASZAMY DO NAS!

Szanowny Internauto

*To, że znalazłeś się na tej stronie oznacza,
że zainteresowały Cię tematy z okładki!*

*Jeśli już dziś chciałbyś zapoznać się z czasopismem
wystarczy zadzwonić tel. **604 586 979**
i zamówić wydanie bieżące lub prenumeratę.*

*Czasopismo dotrze do Ciebie w ciągu 3 dni
roboczych od dokonania wpłaty na konto.*

64 1020 5226 0000 6202 0459 0420

Jeśli masz czas i lubisz naszą stronę,

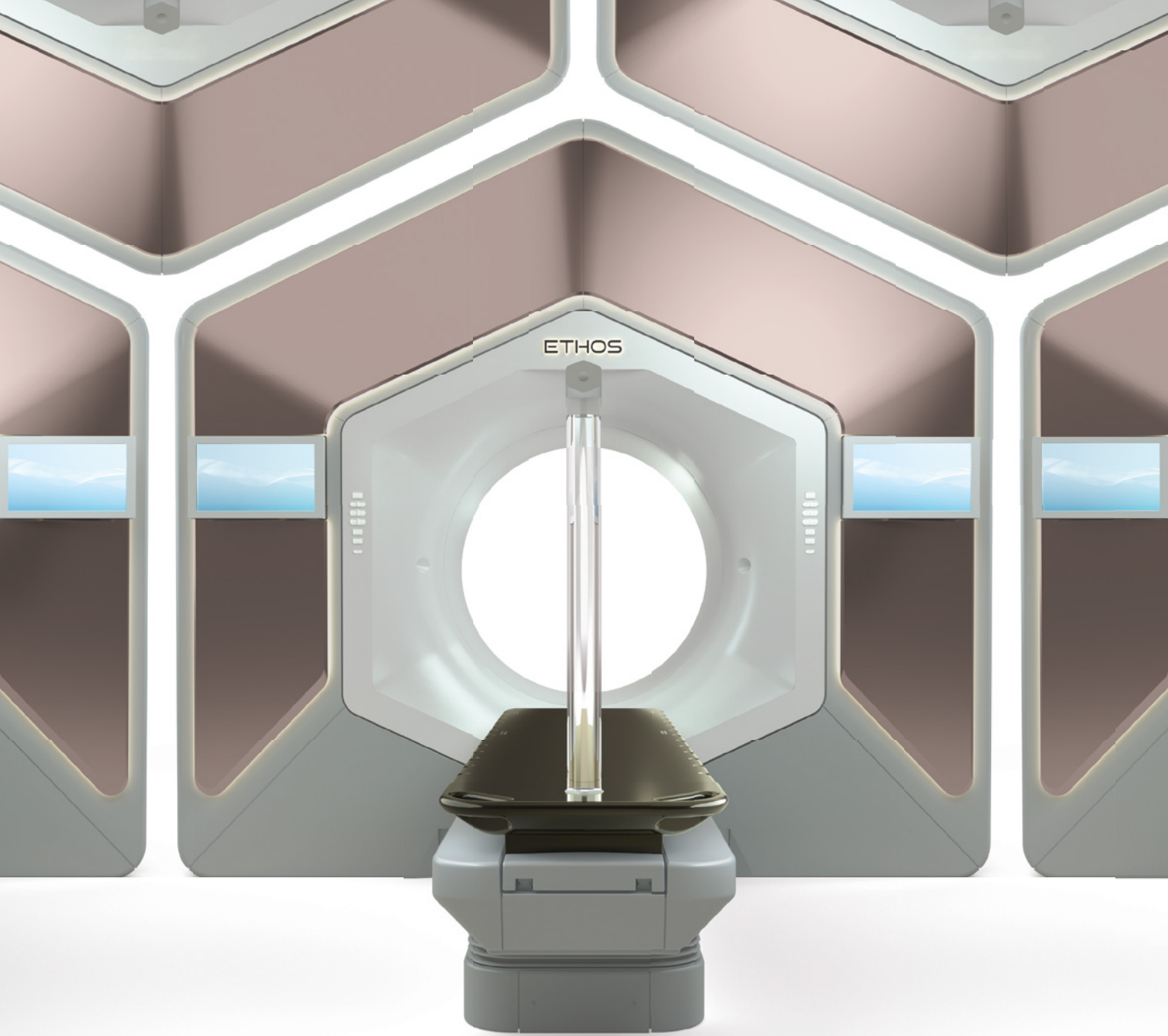
facebook

<http://www.facebook.com/pages/Inzynier-i-Fizyk-Medyczny/333684476715616>

regularnie ją odwiedzaj

*Redakcja dwumiesięcznika
Inżynier i Fizyk Medyczny*

FIZYK INŻYNIER
MEDYCZNY

The more efficient, flexible, personal & intelligent way to outsmart cancer.

With Ethos™ therapy, you can adapt treatment plans daily while transforming your cancer fight completely.

Ethos therapy is our AI-driven holistic solution that lets you choose the most appropriate treatment option based on daily changes in patient anatomy. It also delivers an entire adaptive treatment in a typical 15-minute timeslot, from setup through delivery. Redefine how you fight cancer—experience Ethos therapy at varian.com/ethos today.

Power your multidisciplinary cancer care management

Oncology care coordination is a multidisciplinary effort, and each patient journey is unique.

Elekta ONE supports accurate and efficient medical, radiation and surgical oncology workflows, with integrated software innovations that help you deliver high quality, personalized care at every step of the patient journey.

Discover your path to uncompromised cancer care for every patient.

Elekta ONE™

Designed to do more

elekta.com

LADONE230614_e © 2023 The Elekta Group. All rights reserved. Elekta ONE™ is comprised of multiple Elekta solutions, some of which may not yet be available in all markets.

